

T U R K I J E.

KONSTANTINOPEL, den 29 Julij. De Turksche regering heeft van haren agent in Syrie het bericht ontvangen, dat de troepen, waarmede Ibrahim-pacha tegen de opstandelingen in het district van Naplous opgerukt was, geheel verslagen zijn. Ibrahim zelfs, slechts door weinige honderden manschappen vergezeld, had eene toevlugt gezocht achter de wallen der kleine vesting Naplous, alwaar de opstandelingen hem belegerden. Het grootste gedeelte van Syrie was tegen de Egyptenaren opgestaan, en het overige gedeelte wachtte enkel op de aankomst en ondersteuning van des Sultans legerbenden, om dat voorbeeld te volgen.

In hoeverre deze berichten gegrond zijn, weet men niet; maar het is blijkbaar, dat de Porte op derzelver geloofwaardigheid staat maakt, alzo zij, toegevend aan de uitnodigingen van de partij des Sultans in Syrie, besloten heeft om zonder tijd te verliezen van eene zoo gunstige gelegenheid tot het herstellen van haar gezag in dat gewest gebruik te maken. Er zijn dringende bevelen uitgevaardigd, om de vloot binnen vijf dagen zeilree te maken; en dergelijke orders zijn gegeven aan vier regementen voetvolk en twee regementen ruiters, welke zich aan boord van transportvaartuigen moeten inschepen. Voorts zijn er Tartaren met bevelen voor Redschid-pacha naar Sivas gezonden, houdende dat hij met het leger onmiddellijk naar Syrie moet oprukken.

Beseffende hoe belangrijk deze gebeurtenissen in de tegenwoordige omstandigheden zijn, en hoeveel invloed zij moeten hebben op de staatkunde der Europeesche kabinetten, heeft de Porte besloten eenen buitengewonen gezant, in den persoon van Namik-Pacha naar Engeland te zenden. Dezelve zal morgen reeds vertrekken. Amedsch Effendi is bereids op weg naar Parijs.

Noch van het zenden van eenen buitengewonen gezant naar Engeland, noch van het besluit der Porte om den opstand in Syrie tegen Mehemed-Ali te ondersteunen, werd in de reeds voor eenige dagen medegedeelde, over Duitschland ontvangen latere berichten uit Konstantinopel van 4 Augustus eenig gewag gemaakt; integendeel werd daarin gezegd, dat de werkeloosheid der Porte in deze voor haar zoo gunstige omstandigheden, algemeen bevreemding baarde, en toegeschreven werd aan de vermaningen eener groote zeemogendheid. Omtrent laatstgemelde omstandigheid leest men in eenen brief uit Londen van den 13dezer, dien de Algemeine Zeitung mede deelt, het volgende:

Men klaagt steeds over Rusland, en het lijdt geen twijfel, of deze Mogendheid verliest haar voordeel niet uit het oog, en zoekt uit hare betrekkingen tot de Porte nut te trekken. Maar onrechtvaardig te zijn, moet men erkennen, dat Rusland in den laatsten tijd bij alle zijne handelingen zeer rodborsig is te werk gegaan. Eerst zeer ontang heeft het Russische hof een bewijs gegeven, dat het aan den wettigen weg de voorkeur geeft, en de eenmaal aangeane verbindtenissen nauwkeurig nagekomen wil hebben. Men ging namelijk te Konstantinopel zwanger van het plan om aan de Syriërs bijstand te zenden, en zich de ongeligheden ten nutte maken, waarin Ibrahim-pacha ten gevolge van zijn stelsel van onderdrukking, geraakt was. De sultan had, naar men verneemt, aan Redschid pacha het bevel willen zenden om met 20,000 man, die in Azie vereenigd zijn, eene afweiding ten voordeele der Syriërs te beproeven; maar het Russische kabinet moet dit ontwerp niet goed goedgekeurd, en aan den Sultan hebben doen weten, dat, bijaldien de Porte ten gevolge van deze onderneming in nieuwe moeilijkheden mogt geraken, zij zich niet op grond der met hare aangeane overeenkomst, met de hulp van Rusland konde vlijen, daar toch bij die overeenkomst de bijstand van Rusland aan de Porte enkel was toegezegd zoo zij aangevallen wierd, maar niet zoo zij, gelijk hier het geval zou zijn, zelve de rol van aanvallers wilde spelen. Ofschoon dit bescheid den Sultan geenszins aangenaam was, heeft hij toch bij zijn voornemen niet durven volharden, en de bevelen aan Redschid niet afgezonden. Wij geven dit bericht, voor hetgeen het is.

P R U I S S E N.

BERLIJN, den 23 Augustus. Sedert eenigen tijd merkt men alhier vele Russische officieren op, die de militaire inrigtingen aldaar bezoeken.

De droogte is in Silesie dezen zomer zoo groot geweest, dat verscheidene bronnen zijn opgedroogd; sedert geene maand is er een druppel water gevallen. In de berg- en zandachtige streken zijn de bladeren der boomen geel en verschroeid, en het gras is verdroogd. Bij Breslau heeft de rivier de Oder slechts 13 duim water, eene buitengewone laagte, welke voor de scheepvaart zeer nadeelig is.

Er is door de generale directie der posten eene commissie benoemd, en naar Londen vertrokken, om kennis te nemen van de stoomrijtuigen aldaar, ten einde dezelve zoo mogelijk toepasselijk te maken op de diligences in het Koninkrijk Pruisen.

Uit Leipzig meldt men van den 20 dezer, dat de stad Casemitz meer en meer in welvaart toeneemt en in eene industriële betrekking met Manchester, in Engeland, wordt verzeleken. Het getal der inwoners belooft reeds 20,000, en in dit jaar heeft men eenige nieuwe straten aangelegd. (De heer J. van Wijk, Sz., geeft in zijn aardrijkskundig woordenboek het getal der inwoners op 10,850 op, waaruit blijkt, dat de bevolking aanmerkelijk is toegenomen.) De fabriek van *Fflugheil en Co.* houdt alleen 800 wevers bezig; er worden thans nog 2 groote spinnerijen opgericht.

D U I T S C H L A N D.

FRANKFORT, den 24 Augustus. H. M. de Koningin van Beieren is, op hare terugreis uit Holland, den 22 dezer te Kenlea aangekomen, heeft den Dom en andere merkwaardigheden bezigtigd, en is daarop met de stoomboot verder gereisd.

Uit Rom: heeft men tijding tot den 12 Augustus. De Russische gezant was van daar vertrokken, zoodat men er thans zonder gezanten van Oostenrijk, Rusland en Pruisen was. — De inkwisitie had wederom 14 boeken doen verbieden, waaronder werken van *Victor Hugo*, *Beranger*, *Pigault le Brun*, *Lermier*, enz.

In het stadje Nidda, in Keurhessen, is dezer dagen het volgende gebeurd, waaruit men ziet hoe noodzakelijk het is, om zoogenaamde slaapwandelaars nauwkeurig te bewaken of des nachts op te sluiten. Een ambtenaar uit Darmstadt, die zich in gemeld stadje ophield, om de naburige baden te gebruiken, had zijne dochter bij zich, een meisje, dat aan zwakheid van zenuwen leed, en aan hetwelk men vroeger reeds bespeurd had, dat zij eene slaapwandelaarster was. Niet lang na 11 ure des avonds te bedde liggende, hoorde de vader zijne dochter, welke zich in het naaste vertrek bevond, angstig steunen en roepen: „Vader! Vader!” Hij begaf zich dadelijk tot haar en vond tot zijne verbazing en schrik het bed ledig; verder zoekende vond hij het venster geopend, en — wie beschrijft zijn vreesselijk angst, toen hij zijn kind buiten het zeer hoog van den grond verwijderde venster aan den rand met de steeds zwakker wordende handen zag hangen. Hij greep ze, maar hemel! schrik en ongesteldheid hadden den ongelukkigen vader alle krachten ontfond; al zijne inspanning was te vergeefs, hij werd geheel afgemat, en met een brekend hart moest hij de geliefde dochter zien nederstorten. Toen de menschen, die op het gedruisch en roepen waren toegesnel, vernamen wat er voorgevallen was, dacht men niet anders dan de ongelukkige verplet te zullen vinden; maar neen! zij was, behalve eenige kneuzingen, onbezerd; alleen wil men sedert den val eene grootere zwakheid van zenuwen aan haar bespeuren, welke, zoo men hoopt, door eene zorgvuldige handelwijze en hare jeugd zal te boven gekomen worden. Dat zij haar bed verlaten en aan de buitenzijde des vensters was gaan hangen, dat zij naar beneden gestort was — van dit alles wist zij niets; alleen dit eene herinnerde zij zich, dat zij gedroomd had, door roovers overvallen te worden en zich voor dezen verscholen had.

De Fransche gezant in Zwitserland heeft dezer dagen aan het eedgenootschappelijke bewind kennis gegeven, dat zekere, reeds vroeger aangekondigde verminderingen der rechten op den invoer van goederen in Frankrijk ten gunste van Zwitserland (die echter den handel in vee niet betreffen) nu bepaaldelijk vastgesteld zijn, en dat deze verordeningen werkelijk ten uitvoer gelegd worden. De zwitsersche berigtgever maakt bij het mededeelen dezer tijding de aanmerking, dat het te hopen is, dat de Fransche kamers geleid door een juist besef van het belang van Frankrijk zelf, meer en meer de grondstelling van een wederkeerig vrij handelsverkeer ook met Zwitserland zullen toepassen.

Het dagblad van Mannheim meldt, dat een Duitscher, uit het groot-hertogdom Baden, welke zijn naam nog niet openlijk verkies te laten vermelden, aan den eersten minister in Engeland, lord *Melbourne*, het aanbod gedaan heeft van tegen eene behoorlijke belooning, aan hem mede te deelen de beschrijving en de modellen van eenen toestel, waardoor alle groote oorlogs- en koopvaardij-schepen beveiligd zouden zijn tegen schipbreuk door storm. De uitvinder heeft de beslissing over de bruikbaarheid van zijn toestel overgelaten aan de uitspraak van een zeker aantal Engelsche zeevaartkundigen; ingeval die uitspraak ongunstig mogt uitvallen, verlangt hij geene belooning noch vergoeding voor de geleverde modellen. Of het aanbod is aangenomen wordt niet gemeld; ook blijkt het niet uit eenige verdere opgaven, in hoe verre de

geheele zaak verdient, dat de aandacht op eene ernstige wijze daarop gevestigd wordt. De badplaatsen aan den Rijn en in deszelfs omstreken zijn dit jaar door zulk eene groote menigte personen bezocht geweest, als daarvan nog geen voorbeeld bestond. Intusschen wil men hebben opgemerkt, dat de badgasten en reizigers over het algemeen ditmaal veel minder onkosten maakten dan ooit te voren, en dat de dobbelspellen met minder hartstogtelijkheid dan vroeger gedreven zijn; als de vermoedelijke reden van deze verschijnselen wordt voornamelijk opgegeven, dat verre weg het grootste gedeelte der talrijke schare vreemdelingen, en wel drie vierden van dezelve, uit vrouwen bestond.

In den *Courrier du Bas-Rhin* vindt men het volgende verhaal van een waarlijk christelijke verdraagzaamheid en liefde: Een arm werkmans, die een vreemdeling in de Roomsche-Katholieke godsdienst en in de gemeente Burviller was, welke bij uitsluiting deze godsdienst beijdt, is in deze gemeente, in het departement van den Neder-Rhijn gelegen, gestorven. Men noodigde den Protestantschen geestelijke van het meest nabij zijnde dorp uit, om de plegtigheid van de begrafenis des overledenen te komen bijwonen; de geestelijke, door eene ziekte te huls gehouden, verzocht den Katholijken geestelijke te Bulviller om hem te vervangen; deze waardige priester twijfelt geen oogenblik om aan het verzoek des Protestantschen te voldoen, en gevolgd van den onderwijzer, de scholieren en een groot getal van zijne gemeente, zoo als hij, van den waren geest des Evangeliums doordrongen, begeeft hij zich in groote stasie naar het huls, waar de vreemdeling gestorven was, en vergezelt zijn stoffelijk overblijfsel naar het veld van rust, waar hij begraven werd, volgens het gebruik, naast hem, die hem was voorafgegaan. — Zie daar een gedrag overeenkomstig den geest van het Evangelium, hetwelk geenen haat of liefdeloosheid, maar eendragt en liefde aanbeveelt.

Van den 27sten. Het volgende eerst korteling gebeurde voorval, door de Pruisische staats-courant medegedeeld, kan tot eene merkwaardige proef strekken van de trouw en krijgstuicht onder de Russische soldaten heerschende: de onder het lublinsche jager-regiment dienende soldaat *Bondarenko* had in last twee arrestanten, tot de marine strafkompagnien van de Sewastopolsche haven behoorende, buiten de stad naar eene zekere plaats te eskorteren. Toen zij te zamen buiten de stad waren, zochten de beide arrestanten den in de dienst nog onervaren soldaat wijs te maken, dat zij volgens eenen afzonderlijk van hunnen chef gekregen last, van hem moesten gaan. Deze intusschen merkte spoedig hun opzet en drong er op aan, dat zij terugkeerden. In plaats van aan zijn bevel te gehoorzamen vielen zij beiden op hem aan, ontwapenden en dreigden hem met eenen oogenblikkelijken dood, zoo hij met hen de vlugt niet nam. *Bondarenko* was genoodzaakt voor huane overmat onder te doen en hen te volgen. Het gelukte hem intusschen omtrent zijne bereidwilligheid in hen te gehoorzamen, hen zoodanig om den tuin te leiden, dat zij hem, na een eind weegs te hebben afgelegd, zijne wapenen teruggaven. Bij het vallen van den avond volgden zij te zamen langs den oever eener rivier een smal voetpad, de een achter den anderen gaande, waarbij *Bondarenko* zich de achterste hield. Onbemerkt wist hij zijn geweer te laden en in hetzelfde oogenblik een der arrestanten met een schot neder te leggen. De ander ging ijlings op de vlugt. Dezen willende vervolgen, laadde hij andermaal zijn geweer en schoot ook dien, daar hij hem niet inhalen konde, met een tweede schot dood, waarop hij onverwijd naar zijn regiment terug keerde en van het gebeurde verslag deed. De Keizer heeft dezen soldaat eene gratificatie van honderd roebels geschonken en hem in het garde-grenadier-regiment overgeplaatst.

Nopens den reeds vroeger vermelden brand te Tula, op den 11den der vorige maand, verneemt men thans nader dat een derde gedeelte der 50,000 ingezetenen tellende stad, namelijk ruim 2000 gebouwen aan allerlei grootte, is in de asch gelegd. De geleden schade wordt op tien millioen roebels berekend; een inwoner alleen heeft ruim 400,000 roebels aan bankpapier verloren. Aan redding of blussching was, bij den zwaren wind en den geweldigen vuurgloed, niet te denken, zoodat zelfs eene groote hoeveelheid goud, zilver, juweelen, paarden, enz., is verbrand; ook verscheidene menschen zijn in de vlammen omgekomen, en zoo hevig was de storm, dat in dorpen, op 25 en meerdere wersten beneden den wind gelegen, allerlei verbrande voorwerpen; als: verzengde kledingstukken, half verteerde bankbriefjes, effekten, kantoorpapieren, enz., werden opgepraat.

De Kamer der Keurhessische Stenden heeft den 23 dezer beraadslaagd over de bepaalde vaststelling der financiële wetten voor het volgende driejarige tijdperk, doch volhard bij hare vroeger goedgekeurde vermindering van onderscheidene posten van uitgave. De ministers, welke volhielden, dat de Stenden de voorgedragene uitgaven niet zonder goedkeuring der regering mogten verminderen, hebben daarop aangemerkt, dat het geval eener *weigering van belastingen* voorhanden was, en de vergadering verlaten. De kamer heeft toen eene zitting met gesloten deuren gehouden, waarin, na eene hevige beraadslaging, een van regerings-wege aangeboden ontwerp van wet, waarbij het bestuur gemagtigd werd, om de bestaande belastingen ook nog gedurende de maand September te heffen, is aangenomen.

Naar luid van berichten uit Baden heeft de onlangs door den groot-hertog uitgevaardigde verordening betreffende de censuur der dagbladen geenszins de strekking, om de bestaande censuur te scherpen, maar hoofdzakelijk, om, ten gevolge van de bevolene aanstelling van leden, welke uitsluitend en bepaaldelijk tot die bediening bestemd zijn, meer gelijkmatigheid in de censuur te doen plaats hebben. Men voegt er bij, dat tevens meer vrijheid van schrijven zal veroorloofd worden, voor zoo veel de louter binnenlandsche aangelegenheden betreft, zoo dat men te dezen aanzien zich op dezelfde hoogte als Wurtemberg zou plaatsen.

Men meldt, dat de te Warschau gevestigde commissie (voor de helft uit Russen en voor de helft uit Polen bestaande), voor welke de deelnemers aan den Poolschen opstand teragt hebben gestaan, onlangs uitspraak heeft gedaan, en daarbij de doodstraf heeft uitgesproken tegen vorst *Czartoryski*, en de heeren *Marawski*, *Barzykowski* en *Niemojewski*, als leden van het bewind, dat het eerst na het uitbreken des opstands zich heeft opgeworpen; voorts ook tegen den generaal *Skrynecki* en tegen den bekenden *Lelewel*, alsmede tegen degenen, die den aanval op het Belvedere gedaan hebben, en tegen de leden van de in Zakrotzyn opgerigte regering. Behalve *Niemojewski* en *Wysocki* (welke laatste aan het hoofd van den gewapenden opstand in den nacht van den 29 November moet gestaan hebben), bevinden zich echter al die ter dood veroordeelden in het buitenland. — Onlangs is van wege de Russische regering in onderscheidene dagbladen eene lijst medegedeeld van 511 personen uit het gouvernement Wilna, wier goederen verbeurd zijn verklaard, ter zake hunner deelneming aan den Poolschen opstand.

E N G E L A N D.

LONDEN, den 27 Augustus. Het voorbeeld, door de Sardinsche regering gegeven om, ter zake van het op nieuw vrij sterk heerschen door de cholera in Ierland en van de ook hier zich vertoond hebbende verschijnselen van cholera, onze schepen aan eene quarantaine te onderwerpen, is ook door Zweden gevolgd, en eergisteren door den Zweedschen gezant daarvan aan *Lloyds* officieel kennis gegeven. Intusschen zijn de laatste berichten uit Dublin omtrent gemelden geesels geruststellender, en worden de gevallen hier en in onzen omtrek zeldzamer.

Zr. Ms. fregat *Portland*, van 50 stukken, den 20 dezer uit Plymouth naar de Middellandsche Zee vertrokken, heeft behalve veel anderen krijgsvorraad en eene hoeveelheid spele, ook 20,000 geweren mede genomen.

Berigten uit Lissabon, van den 17 dezer, melden, dat don *Pedro* twee dagen vroeger de cortes in persoon geopend, en dat zijne bij die gelegenheid gehoudene openingsrede, wegens de daarin vervatte zeer liberale grondstellingen, veel genoegen gegeven heeft. Onder meer andere punten, welke hij aan de onmiddellijke overweging der kamers aanbevolen heeft, bevinden zich ook de beide vraagstukken, betrekkelijk het blijven bestaan van het regentschap in zijnen persoon en de noodzakelijkheid van het aangaan van een huwelijk der Koningin met eenen vreemden Prins. Voorts heeft don *Pedro* der cortes nog aangeraden, om de land- en zee-magt van Portugal voor alsnu, uit hoofde van den tegenwoordigen toestand van zaken in Spanje, op eene ruimere schaal dan in vredes tijd te houden enz. — De particuliere brieven uit voornoemde hoofdstad brengen overigens mede, dat, van wege het portugesche gouvernement, het bijeen trekken van een observatie-leger in de provincie *Tras-os-Montes* zou gelast zijn, ten einde aan de Spaansche troepen, ingeval zulks noodzakelijk mogt worden, onverwijd hulp te kunnen verleenen, en insgelijks dat de oorlogssloop de *Isabella Maria* reeds van Lissabon naar de kust van Biscaye op eenen kruistocht gezonden was, en binnen kort derwaarts door nog enkele kleine schepen met hetzelfde doel zou gevolgd worden.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 25 Augustus. De Prins de Talleyrand zal na eenige dagen vertoevens alhier, zich naar het kasteel van Valerisy begeven. Men meent, dat hij aldaar eenigen tijd rust zal nemen, om zijn levenloop te overdenken. (Dit is niet waarschijnlijk: menschen als de Talleyrand denken niet gaarne over hunnen levenloop.)

De geneesheer *Petit* te Amiens heeft den 15 dezer te St. Valerij proeven genomen met eene duikers-schuit, die op gedaante heeft van een ei. Om zes ure des namiddags ging hij in het dok onder water en zou 45 minuten onderblijven. Duitzenden menschen wachten op zijne terugkomst, doch uren verlieten en de schuit kwam niet boven. Eerst om middernacht slaagde men, dezelve op te halen; doch de heer *Petit* was gesikt, nalatende 3 jonge kinderen.

Van den 25sten. Het ministeriële bulletin van gisteren avond maakt melding van een telegrafisch bericht uit Bayonne van den 25sten, inhoudende, dat don *Carlos* den 22sten van Dona Maria is vertrokken, ten einde zich naar Elisondo te begeven. Een ander bericht houdt in, dat de junta der Carlisten zich, even te voren, begeleid door een duizendtal der haren, meerendeels met pieken gewapend, weder derwaarts had begeven. *Rodil* schijnt alzoo de troepen van don *Carlos* niet te hebben kunnen, of willen bereiken, en het bovenstaande bericht strekt grootendeels, om de meening van het ministeriële ochtendblad te bevestigen, dat de zaken op het einde van Augustus nog genoegzaam in denzelfden toestand zijn, als in het begin van Julij; immers wacht men nu van Spanje betreft, want wat het binnenland aangaat, begint het meer en meer te bliken, dat de Carlisten zich op onderscheidene plaatsen vertoonen, en dat hier en daar zeer ernstige maatregelen van bedwang worden gevorderd.

De monarchalen doen het voorkomen, als of de togt van don *Carlos* naar de zijde van Biscayje niets anders was geweest, dan eene reis, ten doel hebbende het bezoeken van de steden en plaatsen, alwaar zijn gezag wordt erkend. Zij verzekeren, dat die togt op de vriedelievendste wijze is volbragt, en dat de troepen der Koningin geene beweging hebben gemaakt, om dien te verhinderen. Zij voegen er bij, dat don *Carlos* door de zijnen met eene buitengewone geestdrift is ontvangen. — Het avondblad maakt melding van een gevecht, hetwelk den 15den zoude zijn voorgevallen, en waar bij de Christinos met groot verlies naar Pampelona zouden zijn teruggedreven. De liberalen houden dit bericht voor een verduitsel, en het schijnt ook in de daad allezins bevestiging te vereischen.

Van het bezetten van de oevers van de Ebro wordt van de zijde der monarchalen niets anders gemeld. Het wordt alzoo twijfelachtig, of, zoo er al eenige grond voor deze tijding heeft bestaan, de bedoelde beweging van eenig belang is geweest. De liberalen doen het voorkomen, als of uit Burgos (welke stad nog gezins in handen der Carlisten is gevallen) troepen van de partij der Koningin naar Navarre zouden zijn gezonden, en als of de aankomst dezer krijgsmagt don *Carlos* tot den terugtocht naar het hoog gebergte had geroepen. Zij beweerden bij voortdurend, dat de moed der Carlisten begint te ontzinken.

Uit den inhoud van de jongste berichten uit Madrid blijkt, dat in Valencia eene uitgebreide zamenzwering van Carlisten is ontdekt, waaraan verscheidene hooge ambtenaren, generaals en officieren hadden deel genomen, doch welke door het tijdig in verzeerde bewaking stellen van de deelgenooten is verijdeld. Men meldt, dat de zamenzworen maatregelen hadden genomen, om den kapitein-generaal *Valdez* met verijft om het leven te brengen, en zich van de voornaamste militaire punten meester te maken. Het is de tijding van het ontdekken van dit complot, welke aanleiding heeft gegeven tot het voorstel, om van den minister *Moscoso* te vorderen, dat hij zich omtrent den toestand des lands mogt verklaren, hetwelk deze heeft geweigerd, met zich te beroepen op het reglement. *Moscoso* behoort tot de partij der monarchalen, of ten beste genomen tot die der zeer gematigde liberalen, en zijne weigering heeft de partij dergenen, welke begrijpen, dat Spanje niet in den tegenwoordigen toestand kan blijven, maar dat het bewind der Koningin vooruit moet, of noodwendig teruggaan, uitermate verbitterd.

Het ministeriële ochtendblad alhier spreekt almede van een aanvullings-artikel van het tractaat der quadruple alliantie, en verzekert op een hoogen toon, dat don *Carlos* niet in Spanje zal regeren. Het blad van de derde partij maakt andermaal melding van de maatregelen, welke door Frankrijk en Engeland zouden zijn of worden genomen, om den toevoer van wapenen en krijgsgoederen naar Spanje te verhinderen. Het beweert, dat de Britsche en Fransche gewapende schepen zonder eenig bezwaar de nationale bodems of de Spaansche en Portugesche zullen kunnen aanhouden, ten einde derzelve lading, bijaldien deze in wapentuig mogt bestaan, verbeurd te verklaren, doch dat het bedenkelijk zoude kunnen worden, dergelijke maatregelen te nemen ten aanzien van Pruisische of Russische schepen, zonder nog te gewagen van die van min vermogende natien, uit hoofde van de onberekenbare gevolgen, welke het plegen van geweld (waartoe het dan toch ten slotte zou komen) zoude kunnen na zich slepen. In genoemd blad wordt verder beweerd, dat, bijaldien men in ernst de vreemde troepen, die thans in Portugesche dienst zijn, in Spanje wil doen binnarrukken, men zich daarmede moet haasten, en dat prins *Talleyrand* te veel ondervinding heeft, om zulks niet te bevroeden.

Men verzekert, doch dit verelicht nadere bevestiging, dat de ambassadeurs van twee der groote Mogendheden, wat de vlag hunner natien betreft, hebben geprotesteerd tegen de uitoefening van het recht van onderzoek van de zijde van Fransche en Engelsche schepen, ten aanzien van vaartuigen, welke wapenen of krijgsgoederen naar de Spaansche kust zouden willen voeren; — dat dit protest reeds voor de aankomst van prins *Talleyrand* is gedaan, en Zaterdag 1. i. in de bijzondere conferentie van dien staatsman met den Koning is overwogen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 29 Augustus. De *Mercur* deelt dd. 25 dezer uit Antwerpen het volgende mede:

Beneden op de rivier bevinden zich 10 schepen herwaarts bestemd; derzelve namen kent men nog niet.

De afgelopen week heeft zich gekenmerkt door de levendigheid der handelsverrichtingen; er zijn verkocht zoowel uit de hand als in veiling 3340 balen koffij, te weten: 1800 b. Domingo, 1290 b. Brazil en 440 b. Java; 2700 k. suiker; 287 v. rijst; 564 v. Amerikaanse tabak; 274 b. katoen. Daarenboven zijn nog groote hoeveelheden van deze en andere artikelen omgezet, zonder dat de kontrakten bekend zijn geworden.

Deze handelslevendigheid, waarmede België zich geluk kan wenschen, wordt toegeschreven aan de waarde-verniedering der staats-effecten, naardien de geldsommen, welke aan de beurs verzwolgen werden, thans in handels-operatie van koloniale waren worden gestoken, die niets bedriegelijks aanbieden.

In den *Belge* leest men: Men verneemt dat de verschillende korpsen officieren, behoorende tot de mobiele burgerwacht, opgekomen zijn tegen het besluit van den minister van oorlog, hetwelk hun de tot nu toe getrokken halve soldij ontnemt, hoewel zij nog altijd beschikbaar zijn, en men er niet aan denkt hun ontslag te geven.

Hunne vordering is daarop gegrond dat, zoolang zij ter beschikking van de militaire overheid staan en elk oogenblik opgeroepen kunnen worden, deze toestand hen belet, zich nieuwe middelen van bestaan te verschaffen, want geen hunner zoude, zoo als men wel denken kan, zich met eenige onderneming hoogerwaardig durven belasten, zoo lang hij de zekerheid niet heeft zich in alle veiligheid aan zijne zaken te kunnen wijden.

De korpsen officieren verlangen dus dat deze maatregel weder ingetrokken worde, of dat men hen, van den dag dat hunne halve soldij ophoudt, bepaaldelijk uit de dienst ontsla.

Deze reclamatie schijnt ons toe, in regt en in beginsel gegrond te zijn; en onzes bedunkens kan het gouvernement, zonder behoorlijke schadeloosstelling, geene geheele klasse van burgers van hun bestaan berooven.

Men heeft te Antwerpen de reglementen eener op te rigten Maatschappij voor de walvischvangst verspreid; de directeur der Maatschappij is de heer *Garnain*, thans reeds directeur der Belgische Zee-Assurantie-Maatschappij, en de aangeroemde commissarissen zijn de heeren *Legrelle*, *Terwagne* en *Kempeneers*.

Het dagblad van Luik geeft de volgende verklaring, over de onderhandelingen die tusschen de Belgische bewindslieden en den heer *Cockerill* hebben plaats gehad: „Sedert eenigen tijd had het gouvernement, aan den heer *Cockerill* openingen gedaan om deze aan te sporen zich het deel van diens etablissement dat den staat behoort aan te schaffen. Het schijnt dat de partijen over de middelen onderhandelden om dit ontwerp tot stand te brengen, en dat men op het punt was zich te verstaan, toen in den raad van ministers een onverwacht bezwaar is gerezen die de onderhandelingen afgebroken heeft. Volgens onze berichten zou echter deze moeilijkheid zoo gering of althans zoo ligt uit den weg te ruimen zijn, dat wij zulks moeijelijk begrijpen kunnen en dat wij zouden overheilen om haar als een voorwendzel veel eer dan als een wezenlijk beletsel, te beschouwen van met den heer *Cockerill* niet te handelen, indien het achtenswaardig karakter van de lieden die tegenwoordig aan het bestuur zijn ons niet een waarborg tegen eene dergelijke onderstelling scheen.” Gemeld blad meent verder dat de ministers zuik een belangrijk etablissement als dat van *Seraing* niet aan dezelve lot zouden overlaten, en dat het in de gegeven omstandigheden niet toegankelijkheid zou te werk gaan jegens man die tot dezelve daarstelling zoo veel had bijgedragen.

Volgens de Belgische bladen is de heer van de *Weyer* den 24 dezer van Londen te Ostende aangekomen, en heeft hij aldaar dadelijk een bijzonder gehoor bij Vorst *Leopold* gehad; zoo als het zeggen was, zou hij te Ostende blijven tot aan het vertrek van

Vorst *Leopold* en diens gemalin naar Brussel, hetwelk men verneemt dat ééraz den 7 September zal plaats hebben. Vorst *Leopold* doet veelvuldige uitstapjes in West-Vlaanderen en de Vorstin gebruikt gewoonlijk elken dag te Ovende de zeebaden.

De tot de uitgave van kronijken en andere oude geschriften benoemde Belgische commissie heeft thans twee zittingen te Brussel gehouden, waarin bepaald is, welke werken door haar zullen worden in het licht gegeven, en op hoedanige eene wijs. De meeste der werken zijn de zelfde, welke tot de uitgave reeds bestemd waren door de commissie, die tot dat zelfde einde door Z. M. den Koning der Nederlanden in der tijd is benoemd geworden. Onder dezelve merkt men op de kronijken van *Nicolaas de Klerk* en *Jan van Halu*, welke laatste kronijk reeds vóór 1830 grootendeels gedrukt was, en door den heer *Willems*, die daartoe het beroemde handschrift van den heer van *Wijn* had gebruikt, voor den druk was gereed gemaakt.

De bekende abt *Helen* heeft dezer dagen een werk uitgegeven *Over de Biecht*; men zegt, dat hetzelfde zeer belangrijk is.

De Belgische berichten zijn ten eenemale van staatkundig belang onthloot — In het beursbericht van den *Courrier* leest men het volgende over de vernieuwde daling van de Spaansche fondsen: „De daling van de perpetuëlen heeft nog niet opgehouden, en zoo het ter beurze loopend gerucht zich naar bevestigd, zullen deze fondsen nog groote fluctuatien ondergaan: men zeide dat het finantie-comité van de kamer der procuradores, met het onderzoek van het door den heer *Torano* aangeboden ontwerp-decreet belast, van meening was, dat in dit ontwerp nog eenige wijzigingen moesten gebragt worden, die voor de houders bij lange niet voordelig zouden zijn: dezelve zouden bestaan in het reduceren van 25 pct. geconsolideerden de 50 pct. door het Spaansch gouvernement voorgesteld. Dit gerucht, gevoeld bij de nieuwe daling van Parijs bij buitengewonen courier afgekomen, en welke men zegt 1½ a 2 pct. te bedragen, heeft de perpetuëlen nog 1½ pct. beneden den koers van gisteren doen dalen. Er waren verkopen tegen 34½ kontant. De cortes coupons waren tegen 13 gezocht.

AMSTERDAM, den 28 Augustus. Men zal zich herinneren, dat er reeds vóór geruimen tijd sprake is geweest om twee der grootste rivieren van Europa, de Rijn en de Donau, door middel van een te graven kanaal derwijze te verbinden, dat koopgoederen als anderszins van uit de Noord-Zee door gansch Duitschland heen naar de Zwarte zee en tusschen liggende plaatsen, en omgekeerd, kunnen worden vervoerd. De baron *la Fische de Kandelstein* had, na bekomen vergunning van de Badensche en Wurtembergische regering, reeds in 1829 de voorbereidende aanstalten daartoe getroffen; doch was de uitvoering van dit heilzame plan door de sedert plaats gehad hebbende staatkundige gebeurtenissen verhinderd geworden. Thans, bij den trapsgewijzen terugkeer der rust in Europa, wordt aan dit plan wederom gevolg gegeven. Ten mirste wij vernemen, dat in Nederland, als wegens deszelfs uitgebreiden handel zeer groot belang bij deze onderneming moetende hebben, en wel met name te Amsterdam, de kompanieschap van deelhebbers wegens de onderscheidene oeverstaren zonde gevestigd worden, alwaar ook de geldstortingen zouden plaats hebben. De kosten van aanleg worden berekend tusschen de 8 en 10 millioen guldens te zullen bedragen, waarvan het Beherische gouvernement een vierde gedeelte aan aktien voor zich alleen wenschte te behouden. Overigens meent men te kunnen verzekeren, dat het, gelijklijk te Kehl en te Ulm (een afstand van vijftig Fransche mijlen) aangevangen kanaal, ten gevolge van het sterke handelsvervoer, reeds in het tweede jaar genoegzame gelden zal opleveren om een gedeelte der interesten te kunnen betalen.

Gaven wij vroeger in de *Amsterdamsche Courant* van den 12 dezer kennis van het staan eener Gedenkpenning, doelende op de kalme en rustige houding van Z. M. den Koning en van de Nederlandsche natie, tijdens den opstand van een aantal volken tegen hunne wettige overheid, in den jare 1830, en prijkende met het beeld van *Minerva*, — thans vernemen wij dat dezelve is verkrijgbaar gesteld tegen den prijs van f 10 : 50 in het zilver en f 3 : 50 in het brons, ten huize van den heer *Jer. de Vries*, dewelke zich met de uitreiking derzelve wel heeft willen belasten, alsmede, onder meerderen, van de navolgende:

	Zilver.	Brons.
Op de instelling der Militaire Willems-Orde	f 9 : 75	f 2 : 25
Op den dood van <i>J. C. J. van Speyk</i>	9 : 75	2 : 25
Dito anders	7 : 60	2 : 25
Algemeene volkswapening in Nederland in 1830—1831	10 : 80	3 : 00
Bombardement van Antwerpen	7 : 60	2 : 25
Verdediging der Citadel van Antwerpen	7 : 60	2 : 25
Overlijden van Neêrlands Dichter <i>Mr. W. Bilderdijk</i>	10 : 00	3 : 00
Standvastigheid van Z. M. den Koning, gedurende 1830—1834	9 : 00	3 : 25
Deze laatste medaille is mede in verguld brons te bekomen	5 : 00	3 : 00

ZWOLLE, den 25 Augustus. Het feest van de terugkeer onzer brave schutterij jl. Donderdag, werd dien avond nog verhoogd door eene fraaije illuminatie van de hoofdacht en eenige particuliere gebouwen, en had er te dezer gelegenheid in de sociëteit *de Harmonie* eene bijeenkomst plaats der heeren leden met hunne dames, die op eene vrolijke wijze dien avond doorbragten; terwijl zich de ingezetenen tot last in den nacht door het afsteken van vuurwerken vermaakten. Vrijdag hadden de heeren officieren van de teruggekeerde schutterij, in de sociëteit in de Koestraat, een Prachtig diner, hetwelk hen van stadswege was aangeboden.

OLDENZAAL, den 26 Augustus. Men verneemt van de Pruisische grenzen, dat in de eerste vijf dagen der volgende maand, door een korps van 10,000 man Pruisische troepen, (anderen spreken van meer), op het *Srödenfeld*, groote manoeuvres zullen worden uitgevoerd. Het *Srödenfeld* is eene groote heide, die, 5 uren van hier, tusschen *Ochtrup*, en *Nienborg* eenen aanvang nemende zich verder zuidwaarts naar *Goesfeld* uitstrekt. Men verneemt verder, dat op eenen dier dagen mede een spiegelgevecht geleverd en daarbij het ssojce *Ochtrup* beschoten en ingenomen zal worden. Reeds zijn een groot aantal troepen te Steinfort, Metelen, Gronau en verder langs onze grenzen gekantonneerd.

LEEUWARDEN, den 1 September. In de handelsberigten der nieuwe *Amsterdamsche Courant* leest men het volgende:

„Onlangs zijn alhier 23 kisten en kistjes Java-thee aangevoerd, waarvan de groene soorten ongemeen sijn zijn bevonden en de beste Chinese in smaak overtreffen; ook de zwarte soorten zijn zeer goed, doch schenen dezelve eenigzins van aard veranderd te zijn. Vrij algemeen is men van gevoelen, dat dit als eene zeer wel geslaagde proef kan beschouwd worden, en die thee niet minder voor de buitenlandsche dan voor de inlandsche markten geschikt is.”

Van 's Hertogenbosch wordt van den 26 Augustus berigt. Heden breken de troepen, welke bij Rijen en Orschot gekampeerd zijn geweest, op, om naar hunne onderscheidene garnizoenen en kantonnementen te trekken. Het hoofdkwartier van de eerste divisie van het legere Velde blijft te Breda; dat van de 2de komt te Boxtel; dat der 3de divisie te Eindhoven.

Den 10 September zullen al de bataillons mobiele schutterij, die zich thans nog bij het leger of in de vestingen bevinden, in hunne standplaatsen zijn teruggekomen.

BUITENLANDSCHE SCHEEPVAART TE HARLINGEN.

Binnengekomen: Den 24 Augustus, het tjalkschip *de Jonge Jacob*, kap. N. I. Wuikop, met Hout van Noorwegen; het galjasschip *de Vrouw Ikena*, kap. D. L. Knoop, ledig van Amsterdam. — Den 25 dito, niets. — Den 26 dito, het schonerschip *Anna Magdalena*, kap. P. Breekwold, ledig van de Zaan. — Den 27 dito, niets. — Den 28 dito, het schonerschip *Flora*, kap. J. Mauldon, met Ballast van Londen. — Den 29 dito, het galjasschip *Hermann en Wilhelm*, kap. I. Classen, ledig van Amsterdam; het schonerschip *Union*, kap. A. Gallawaj, met Krijt, van Londen; het kofschip *Egbertus*, kap. L. E. Tikak, met Hout van Noorwegen; het kofschip *Gesina*, kap. H. H. Veen, met Teer van Stockholm. — Den 30 dito, het schonerschip *Friënis*, kap. J. Manning, met Ballast van Londen.

Uitgezeild: Den 24 Augustus, het galjasschip *Elisabeth Albertina*, kap. T. S. Bauke, met C'horrelwortel naar Carolinerzijl; de schonerschipen *Orwell*, kap. R. Cubitt, en *Fame*, kap. W. Barfield, beide met Boter naar Londen; het kofschip *Margaretha Hendrika*, kap. S. A. van der Werff, met Ballast naar Liverpool. — Den 25 dito, niets. — Den 26 dito, de kofschepen *de Vrouw Antje*, kap. D. K. de Groot, *Gerberdina*, kap. K. D. de Groot, *de Jonge Ipe*, kap. I. D. Karst, en het smakschip *de Jonge Cornelis*, kap. R. A. Oortjes, alle met Ballast op avontuur. — Den 27 en 28 dito, niets. — Den 29 dito, het galjasschip *Ikena*, kap. D. L. Knoop, met Pannen naar Hamburg; het kofschip *de Jonge Freerk*, kap. P. A. Visser, en het tjalkschip *2 Gebroeders*, kap. B. H. van der Werff, beide met Ballast op avontuur. — Den 30 dito, het schonerschip *St. Thomas*, kap. N. M. Lindegaard, met Kaas naar Newcastle; het kofschip *Concordia*, kap. I. A. Keun, en het smakschip *2 Zusters*, kap. D. D. Visser, beide met Ballast op avontuur; het schonerschip *Anna Magdalena*, kap. P. Breekwold, met Pannen naar Hamburg.

Door den broelen kerkeraad der Nederduitsche Hervormde Gemeente te Middelburg, is uit het bekende twaalfal predikanten, het volgende zee- en drietal benoemd: Zestal, DD. D. van Heisthool doet te Gonda, J. Overman te Schiedam, A. A. C. Bonnet te Maassluis, J. B. Barenbrugh te Zierikzee, J. S. van den Heer vel te Cortgeen en A. Slotenmaker te Maassluis. Drietal: DD. van Heist, Overman en Barenbrugh.

AMSTERDAM, den 28 Augustus.

LIJST der Obligatien ten laste Zijne Keizerlijke Majesteit van Rusland, uitgeloof 26 Augustus 1834, losbaar primo September aanstaande, te weten:

230 Obligatien, Geldleening groot Achtien Millioenen Guldens.

Serien A, B en C.		Zijnde de volgende Nummers.	
69	1815	4281	5854
92	1816	4331	5882
158	1834	4593	5930
		6910	8786
		6925	8811
		6955	8900
		10904	12705
		10961	12775
		11049	12946
		14462	15985
		14465	16013
		14489	16819

320	2069	4698	5951	6977	9164	11051	13195	14573	16240
346	2236	4743	5952	7010	9215	11174	13138	14594	16253
349	2267	4793	5961	7036	9307	11330	13193	14629	16273
423	2298	4800	6072	7110	9464	11413	13299	14731	16349
427	2709	4831	6127	7194	9501	11469	13678	15113	16356
493	2713	4961	6130	7252	9503	11760	13761	15149	16399
571	2741	5057	6140	7401	9576	11803	13836	15156	16477
594	2792	5139	6189	7622	9839	11844	13843	15157	16552
647	2886	5152	6200	7661	9939	12011	13845	15175	16735
800	3166	5210	6203	8025	9947	12043	13879	15400	16795
1003	3309	5218	6369	8166	9994	12047	13924	15504	16854
1004	3322	5259	6397	8174	10014	12122	13991	15636	16884
1038	3400	5261	6398	8375	10193	12162	13993	15685	16993
1042	3445	5296	6434	8473	10206	12246	14022	15713	17060
1072	3596	5400	6518	8476	10210	12315	14027	15829	17340
1134	3900	5480	6627	8509	10405	12359	14098	15871	17475
1183	3999	5519	6641	8576	10433	12562	14212	15913	17611
1275	4003	5552	6673	8653	10509	12586	14301	15950	17671
1713	4010	5674	6762	8709	10557	12622	14414	15937	17672
1736	4234	5678	6895	8710	10567	12629	14430	15959	17935

292 Obligatien, Gedeelten groot vier en twintig millioenen Gulden.
Serien D, E, F en G. Zijnde de volgende Nummers.

18120	20062	22702	25529	28240	31175	33624	35251	37234	39632
18247	20247	22858	25556	28247	31260	33725	35258	37242	39655
18404	20399	22981	25683	28601	31345	33845	35423	37317	39776
18440	20452	23149	25782	28654	31401	33893	35440	37334	39932
18443	20566	23247	25858	28732	31481	33948	35584	37343	40078
18451	20972	23276	25943	28858	31593	34032	35603	37345	40090
18469	21009	23288	26048	29025	31620	34040	35832	37367	40129
18495	21010	23467	26093	29086	31626	34060	35861	37421	40224
18503	21074	23568	26099	29181	31783	34100	35887	37430	40329
18753	21125	23647	26370	29216	31814	34265	35932	37491	40495
18841	21220	23885	26445	29220	31882	34292	35967	37550	40520
18863	21398	23953	26565	29246	32100	34434	35971	37620	40526
18930	21541	24115	26696	29381	32371	34493	35988	37661	40693
19032	21546	24173	26704	29434	32443	34561	36027	37757	40751
19107	21614	24245	26770	29566	32535	34568	36270	37837	40844
19110	21696	24415	26800	29705	32625	34576	36458	37891	40871
19166	21765	24707	27080	29774	32670	34599	36500	37933	41018
19202	21892	24756	27533	30203	32689	34702	36539	37969	41083
19205	22015	24833	27540	30310	32692	34832	36557	38135	41088
19232	22053	24885	27713	30359	32709	34883	36609	38175	41175
19282	22147	25047	27743	30388	32806	34905	36634	38314	41299
19227	22182	25057	27776	30420	32822	34963	36696	38666	41577
19192	22221	25060	27779	30501	32909	34978	36724	38772	41610
19508	22295	25217	27891	30712	32974	34994	36793	38895	41622
19606	22423	25278	27926	30786	33030	35037	36935	39031	41641
19614	22444	25284	28051	31021	33323	35074	36932	39295	41669
19633	22461	25300	28097	31035	33460	35082	37076	39465	41673
19923	22545	25432	28208	31139	33515	35203	37140	39483	41754
19946	22562	25474	28209	31155	33580	35224	37229	39551	41794
19970	22676								

MENGELEWERK.

DE REGTVAARDIGHEID

VAN

KAREL DEN STOUTEN,

HERTOG VAN BOURGONDIE, GRAAF VAN HOLLAND.

Zeer te regt werd het Geschiedverhaal van de Regtspleging van KAREL DEN STOUTEN, immer gehouden voor een der schoonste voorbeelden van wijsheid en regtvaardigheid in eenen Vorst — eender treffendste voorvallen in 's Lands historie, dat door de Treurspelen van VERHOEK en WESTERMAN meer algemeen bekend en verheerlijkt is geworden. Het pleit over deszelfs geschiedkundige zekerheid moge wel niet voldoende zijn bewezen, daar het door den Heer Mr. J. SCHELTEMA aangevangen onderzoek door latere nasporingen niet geheel is gebilijkt, — niettemin zal het verhaal van PONTUS HEUTERUS, hetwelk wij met eenige bijvoegsels overgezet mededeelen, zoowel om het eenvoudige schoone van den stijl, als het treffende van de daad zelve, eik welgesteld, gemoed eene rijke bron van leering en belangstelling opleveren (*).

KAREL DE STOUTE, gedurende den winter, tusschen de jaren 1469 en 1470, van den IJst des oorlogs bevrijd, heeft zich bijzonder bevestigd om onder de Brabanders en Henegouwers gerechtigheid uit te oefenen. Hij zat driemaal 's weeks ter vliet, en hield op alles bijzondere zorg en toezigt, dat zelfs de minste zijner onderdanen regt geschiedde.

In April vertrok hij naar het westelijk deel van Vlaanderen; in Mei kwam hij te Gent, in Juli te Brugge, en in Augustus in Zeeland en Holland met gelijke oogmerken; door welk een ander hij op eene verwonderlijke wijze de liefde en eerbied der landzaten verwierf.

Onder anderen liet hij een bijzonder merkwaardig bijk van gestrengte regtvaardigheid na, hetwelk niet alleen alle Regters wel voor oogen mogen houden, maar vooral ook zij, die, toegevend aan losheid van zeden, buiten den band der wetten durven springen.

Een dapper Edelman, CLAUDIUS RHYNSAULT geheeten, een Duitscher van geboorte, had in het leger van PHILIPS DEN GOEDEN met lof gediend, en hierdoor een openbaar en aanzienlijk ambr, dat van Gouverneur van eene stad in Zeeland, verworven. Ongetuigd zijnde, verlieft hij op SAPHIRA, de vrouw van zijnen huiswaard, PAULUS DANVELD, eene vrouw van zeldzame schoonheid, en tevens van onverwinnelijke kuisheid. Hij wist wel dat hij het huwelijksbed van zijnen huisheer niet mogt schenden, dan deze en dergelijke bedenkingen, welke den brand hadden moeten doen dooven, bleven denzelfden nog meerder aan. Hij werd niet minder door de reine ziel dan door het schoone lichaam bekoord. Hij konde zijne drift niet langer ontveinen of verbergen. Haar eens alleen vindende, doet hij verklaring van zijne liefde; hij schildert derzelver kracht en zijne standvastigheid, en belooft een heilig stilzwijgen.

De vrouw, door schaamte ontsteld, geeft tot antwoord: dat zij aan haren man behoorde, en aan dezen getrouw zoude blijven. Zij schetste deszelfs deugd en liefde jegens haar; ook, hoe slecht het zijn zonde, indien zij den band des huwelijks verbrak. Zij bad hem de regten der gastvrijheid niet te schenden, en zich en haar niet aan schande en wroeging bloot te stellen. Er waren op verschillende plaatsen rijke meisjes genoeg en schooner dan zij. Hij mogte een van deze kiezen, en alzoo zoude hij in echte kinderen winnen met eere.

Zijne drift wint aan door de eerbare weigering. Van de wapenen van VENUS alzoo geen gevolg zijnde, neemt hij andere op, welke niet zelden nog meer vermogen: de pijl van het goud. Hij belooft vrouwelijke sieraden aan haar, die tegen hare buurvrouwen en bloedverwanten niet in pracht van kleeding opmogte. Hij belooft waardigheden voor den man te zullen vragen: voordeel en eere. Alles vergeefs.

Toen hij zag dat de vrouw niet te verleiden was, is hij door de verwondering over deze ongewone kuisheid zoo zeer weggerukt, dat hij van zich zelve geen meester bleef.

(*) Bovengemeld Onderzoek van den Heer J. SCHELTEMA met dit verhaal in zijn *Geschied- en Letterkundig Mengelwerk*, IIde deel, 2de stuk voorkomende, is niet ter gunste van de waarheid deszelfs verhaals uitgevallen. In de *Vaderl Letteroefeningen* voor 1813, No. 14, bl. 650, heeft echter de Eerw. Heer J. VAN HARDERWIJK eene nadere bijlage tot deszelfs erkenning uit de *Edle Coronijke van Vlaenderen* van ANDRIJS DE SMET bijgebragt. Het verwondert mij dat beide deze Schrijvers bij het nasien van zoo veel boekwerken, verzuimd hebben, de *Oude en Nieuwe Beschryvinge van Holland, Zeeland en Vriesland: Midsgaders de Opkomst en Daden der selver Graven, van PETRUS SCRIVERIUS ('s Gravenhage 1667)* na te slaan, waar op bl. 455 dit *Gedenckwaardigh exempel van Justitie* voorkomt, maar het verhaal van LIPHIUS.

De Dichter Q. DE FLINX heeft in eene Romance deze gebeurtenis bezongen, voorkomende in de *Dichtvruchten van den Vrindenkring, onder de Zinspreuk: KUNST DOOR VRINDSCHAP VOLMAAKTER, agtste inzameling*, bl. 107; *Amst. 1810*. Hierin is de geschiedenis echter gebrekkig voorgesteld. In een noot staat: "Zie die Chroniek van Holland, vulge het Oude Goudsche Krooncxken, Amst. 1663, p. 169 en Seq. LIPHIUS, *Monita et exempla Politica*, L. II Cap. VII, de *Justitia*, Num. 7. PONTUS HEUTERUS, *Rer. Burgund. l. V. C. 5, p. 129*.

Toen de wapenen van PLUTUS en MERCURIVS (geld en IJst) voor hem afzoo oermeer te weeg brachten dan de fakkel van CUPIDO, is hij overgestegen om het uiterste te beproeven en heeft zijne toevlugt genomen — tot de misdaad.

Destijds bestonden er nog verscheidene factien in den Staat, wier woelingen de Vorsten in der tijd door verschillende wetten hadden willen voorkomen, met zwarte bedreigingen tegen de aanstokers en aanvoeders van oproerige bewegingen. Hij doet den man der vrouwe bij nacht naar de gevangens brengen, als beschuldigd van eene zamenzwering tegen de belangen van den Vorst.

De vrouw laat niets onbeproofd, wat dienen konde om haren echtgenoot te verlossen, maar slaagt in geene van die pogingen.

Verzekerd dat het leven van haren man alleen van den Stadvoogd afhing en vooronderstellende, dat de schandelijke drift bij hem had opgehouden, waagt zij het, om dezen voor het behoud haars mans te spreken. Zij begeeft zich naar zijne woning, berispt hem de onschuld van haren echtgenoot, bidt en smeekt hem met tranen, valt hem te voet en brengt hem des mans genegenheid en bekwaamheid voor oogen, van welke hij en van zijne middelen voor zich zelve vele diensten zoude kunnen erlangen. Alles stelt zij in het werk wat tijd en gelegenheid vorderen. — Arme vrouw! gij wist niet dat gij tegen eenen IJger sprak en tegen welken prijs hij u wilde redden — neen vermorselen.

De Stadvoogd verzekert dat de schuld des gevangenen volledig blijkt, en dat deszelfs toestand alzoo veel erger is dan zij meent. Hij was gebonden door 's Vorsten bevel. Hij moest gehoorzamen. De Vorst alleen kon genade bewijzen.

De vrouw vraagt om raad. Hij stelt de zaak als hopeloos voor, en weet, door allerlei wendingen aan zijne woorden te geven, de angst en vrees bij haar nog hooger te doen stijgen; toen hij zag, dat deze bijna tot wanhoop overgingen, ving hij met veel omzigtigheid eene nieuwe rede aan.

"U ten gevalle," zeide hij, "zoude ik IJf en goed bij den Vorst in geveer brengen, hoezeer gij tot nog toe voor het leven van mij en van uwen man niets gedaan hebt en beide kleinacht. Ik zal alles doen om genade bij den Vorst te bewerken, indien gij mijne wenschen verhoort. Wij zijn alleen."

Wat zoude een kuisch gemoed bij zulk eenen bitteren tweestrijd doen? De IJelwitte wangen worden IJlging met het edele schaamrood bedekt; het bloed, met drift bewogen, doet alles oprijzen en vervult mond en lippen met de hoogste kleur. Het vuur der oogen blinkt door de tranen heen. — Ook de Engel der Onschuld weende: de Duivelen grijndden.

Bij den man stijgt de drift nog hooger. Bij de vrouw komt de huwelijksliefde in strijd met de trouw en de kuisheid — met de zucht voor het behoud haars mans. Deze laatsten zouden zeker gezegepraald hebben, doch de bedwelmeling des verstands belemmerde de vrijheid van den wil. Hij zag dien tweestrijd van heftige gemoedsbewegingen, waardoor er een stilstand veroorzaakt werd. Hij vatte haar op en wierp de zwijgende, schreijende, zuchtende, verslagene vrouw IJdelijk op een leger.

De razende drift, eenmaal verzadigd, konde zich niet tevreden houden, met dit kortstondig genot. De Stadvoogd overwoog weldra, door welke middelen hij het bezit van haar voor zich alleen zou kunnen verwerven. Hij beloofde wel met zachte woorden, dat hij dringend aan den Vorst voor des mans verlossing zoude schrijven. den verrigte niets. Toen hij de gestadig smeekende vrouw op het laatst niet langer met leugenen konde paffen, zond hij den scherpreger naar den kerker, liet den man onthoofden en het IJk kisten. Hij gaf tevens last dat het niet begraven werd zonder zijn nader bevel.

Daarna liet hij de vrouw bij zich komen, en droeg zich nu in eene bijeenkomst van drie uren, door geveit en gebeden, vergezeld door de kostbaarste geschenken aan de vrouw op het gunstigste voor; hij beloofde haar het ontslag van haren man uit den kerker, ingevolge des Vorsten bevel, en stelde haar de orde aan den Cipier tot overgifte van het IJk, vergezeld ter hand.

Toen zij nu haren man door beulshanden vond vermoord, en de verschrikkelijke grootte van het geheele schelmatuk inzag, verloor zij hare stem en gewaarwordingen. Zij herstelde zich weldra, en zonder eenigen tran te storten, rigte zij haren gang naar den Stadvoogd. Zij sprak — men gisse met welk een oog en mond! — tot dezen het volgende: "Ik kom u bedenken voor de lang verwachte verlossing van mijnen echtgenoot. God zal het u vergelden; gij hebt dan bekomen, wat gij door 's helse middelen zocht — dan.... Wee uwer en mijner, dat ik immer heb bloot gestaan voor uwe vuige lusten!" Zij wierp alle geschenken voor zijre voeten en wilde weggaan. Hij hield haar terug en bad en smeekte om hem te hooren. Hij verontschuldigde het feit en beriep zich op een bevel van den Hertog, waarvan hij een valsch geschrift vertoonde; hij bood zich ten huwelijks aan, beloofde gouden bergen en meer. Vergeefs.

De vrouw openbaarde alles aan eenige getrouwe bloedverwanten. Deze raadden haar zich eenige dagen in huis en de zaak geheim te houden. De Vorst werd eerlang in Zeeland verwacht; deze was beroemd en bemind als de handhaver der gerechtigheid, en men konde derhalve eene gestrengte straf verwachten over den schelm, den vrouweschender.

Zoodra KAREL was overgekomen, begaf de vrouw zich, vergezeld door twee bloedverwanten, ten Hove. Zij ontdekte alles; hij liet haar in een ander vertrek gaan, belovende den schuldigen naar regt te zullen straffen. Hij liet den Stadvoogd roepen, en deed dezen in zijn bijzijn door zijne Raden verhooren. Spoedig zag men uit woorden, kleur, gelaat en gemoedsaandoeningen de schuld.

Hij wordt vervolgens bij den Vorst in het kabinet geroepen; deze ondervraagde hem, terwijl de Raden in een ander vertrek zittende, buiten zijn weten alles konden hooren. KAREL belast hem de waarheid der geheele zaak te openbaren. Indien hij dit deed, konde hij staat maken alles te zullen erlangen, wat hij van een bilijk en regtvaardig Vorst verwachten mogt; zoo neen, dat hij dan de waarheid door pijniging uit hem of de vrouwe, in elkanders bijzijn, zoude weten te vernemen. De Vorst verborg geenszins, dat hij den Stadvoogd verdacht hield, wetende dat ongeoorloofde liefde zich nooit door eenig gevoel van eere en plicht laat beperken. Hij betoont verder de geheele toedragt der zaak te kennen, en vermaant hem, indien hij zijn belang en dat der vrouwe wil raadplegen, zonder eenige achterhouding te werk te gaan.

Getroffen door het gezag des Vorsten, en in de hoop, dat hij om zijne bedrieven in den oorlog, genade bij denzelfden zoude vinden, valt hij dezen te voet en belijde hem schreijende zijne schuld naar waarheid; geeft getuigenis van de onschuld der vrouwe, bidt en smeekt om genade, met ophaling hoe hij door de felheid zijner driftten tot de misdaad was gekomen, en hoe hij dezelve wilde vergoelijken, door de vrouwe te trouwen.

Zoodra deze dit hoorde, barstte zij uit in klagten, en betuigde, hoe zij liever met haren onschuldigen echtgenoot zoude willen sterven, dan den man huwen, die het bloed van den vermoorden soot van zijne handen zoude kunnen afwassen, en die hare reinheid zoo euvel had bezoedeld.

Aan hare raadslieden wordt opgedragen tot verzoening te trachten, en dat zij het huwelijks op de voordeeligste wijze voor de vrouwe zouden bewerken. Hierdoor gebeurde het, dat zij, weggeslept door het aanzoek en het ontzag van vele voorneme mannen en vrouwen, gedwongen toestemt in het huwelijks, nadat de Stadvoogd zich verbonden had, dat zij, wanneer hij zonder kinderen vóór haar stierf, de eenige erfgenaam zoude zijn van al zijne bezittingen. Hiervan worden akten gemaakt en bezegeld, de vrouw ontvangt de eene, en nu wordt de echt door den Priester gesloten en de handen ineengelegd.

Toen vroeg de Vorst, de regtschapene KAREL: "Vrouwe, hebt gij nu voldoening voor het geleden onregt?" Zij scheen dit toestemmend te beantwoorden. "Ik niet," zeide hij. Dadelijk gaf hij last om den Stadvoogd naar den kerker te brengen, alwaar de eerste echtgenoot het leven had moeten eindigen. Hier vindt hij eenen Priester, den scherpreger en eene doodkist. Twee uren worden aan hem toegestaan, om zich ter dood te bereiden.

Intusschen zond de Vorst het vonnis met zijne raamteekening voorzien, waarin de misdaad was uitgedrukt. De Stadvoogd biechtte en ontving den ouwel; vergeefs hebbende laten smeeken om genade, knield hij weldra voor het zwaard der gerechtigheid, en onderging in dezelfde kamer eenen gelijken dood, als hij voor weinig maanden zijnen huiswaard had doen sterven.

De vrouwe werd vervolgens bij het IJk gebragt, en aan haar het vonnis van den Vorst behandeld, opdat hetzelfde ten bewijze van het gebeurde voor vrienden en nabestaanden mogte verstreken. Zij verloor alzoo binnen het jaar twee mannen aan gelijken geweldigen dood, doch met groot onderscheid van schuld. Het gebeurde had haar zoodanig getroffen, dat zij door het IJden der ziele eerlang bezweek; de groote goederen van den Stadvoogd, die zijne onbetungelde drift met den dood boette, liet zij na aan de kinderen uit haar eerste huwelijks.

Ziedaar, hoe dat bij valt, die zóó zijn hartzoegt dult,
En niet het hoog gebod des hoogen Gods vervult,
Om matig, heilighijk zijn driftten te gebieden,
En, als de zonde lokt, haar strikken toch te ontvlieden.

O Broeders! staan wij pal als ons 't gevaar omringt,
Verleidend als een slang voor onzen voet zich wringt.
Ous is de zegepraal bij hooger pligbetrachten;
Wie Zelfverzaking eert, mag Zelfvolmaking wachten.

Getrouwd, te St. Anna Parochie, den 28 Augustus 1834:
ARJEN B. WASSENAAR, van St. Jacobi Par., en
JANKE G. DE BOER, van Leeuwarden.

Gisteren avond beviel, door Gods genadigen Blijstand, vrij voorspoedig van eenen welgeschapenen doch dooden Zoon, S. E. D. SURINGAR, hartelijk geliefde Echtgenoot van C. O. VOGET, Peins, den 25 Augustus 1834. Predikant.

Heden morgen verlost van eene DOCHTER, T. VAN DEN BERGH, geliefde Echtgenoot van S. P. VAN GOINGA, Heerenveen, den 26 Augustus 1834. Notaris.

Mijne geliefde Echtgenoot, A. F. J. VAN IMHOFF, beviel heden avond van eene DOCHTER. D. R. WIJCKERHELD BISDOM. Groningen, den 28 Augustus 1834.

Heden morgen verlost van eene welgeschapene DOCHTER, ELISABETH REIJERS, geliefde Echtgenoot van A. MENALDA. Leeuwarden, den 29 Augustus 1834. Strekkende deze tot kennisgeving aan Familie en Bekenden.

Heden morgen beviel mijne Echtgenoot JAAIKE LOJENGA, van eene DOCHTER. Leeuwarden, den 29 Augustus 1834. S. POSTHUMUS.

Heden avond ten half vijf ure verlost voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, GRIETJE D. DE VRIES, geliefde Echtgenoot van Joure, den 29 Augustus 1834. S. GEERTS, JR.

Heden beviel vrij voorspoedig van eenen Zoon, Vrouwe A. SALVERDA, hartelijk geliefde Echtgenoot van Mr. A. M. DE SWART, Leeuwarden, den 30 Augustus 1834. Advocaat.

Heden morgen is befallen van eene DOCHTER, GABRIELLE MARIA HINXT, Echtgenoot van F. F. ROMPEL. Leeuwarden, den 1 September 1834.

Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen Zoon, R. VAN TEMMING, geliefde Huisvrouw van G. Y.P.M.A. Franeker, den 1 September 1834. Algemeene en bijzondere kennisgeving.

Heden overleed tot mijne, mijner Kinderen en Behuudkinderen, diepe smart, mijn waarde Echtgenoot, HINDRIK CARSTES FORTUIN, in den ouderdom van bijna 49 jaren, na eene Echtvereniging van circa 25 jaren, aan de gevolgen van eere korte doch hevige zenuwziekte. Allen die den overledene gekend hebben, zullen de grootheid van dit mijn verlies beseffen, en zoo ik vertrouwd in mijne regtmatige droefheid deel nemen, ANNIGJE MUURLING, Lemmer, den 22 Augustus 1834. Wed. HINDRIK FORTUIN.

Tot onze innige droefheid is, heden morgen, ongeveer ten drie ure, ten huize van onzen broeder Mr. L. Adema, overleden ons jongste Zoonje, met name FOKKE, in den ouderdom van ruim één jaar. J. H. ADEMA, Heerenveen, den 29 Augustus 1834. Geb. BIENEMA.

FRANEKER, den 22 Augustus 1834. Heden overleed te Rotterdam, waar hij met onze geliefde Moeder bij de Familie logeerde, na eene korte ongesteldheid van 5 dagen, onze beminde Broeder, WOUTER CHRISTIAAN, Student in de Letteren alhier. God, die dien veelbelovende reeds in den bloeienden leeftijd van 19 jaren, in Zijne wijsheid opriep tot een zaliger leven, sterke ons in onze bittere droefheid! J. G. ZIMMERMANN. Uit naam van mijne Moeder, Zuster en Broders. Strekkende deze tevens tot bijzondere kennisgeving.

Ons hartelijk geliefd jongste Dochtertje, ANNA, pas 21 maanden bereikt hebbende, werd heden nacht, na een smartelijk lijden van weinige dagen, tot onze innige droefheid, door den dood uit onze liefdearmen weggenomen. A. H. TROMP, Woudsend, den 30 Augustus 1834. E. A. TROMP, Geb. VISSER.

LEEWARDEN, den 31 Augustus 1834. Heden morgen overleed mijn waarde Echtgenoot, WIEMER FELLINGA, in leven Mr. Timmerman alhier, in den ouderdom van bijna 61 jaren, na eene Echtvereniging van 36 jaren; allen die den overledene gekend hebben, zullen ligt beseffen wat ik in hem verlies, waarom ik mij door deze in het goedgunstig aandeken van mijne stadgenooten aanbeveel. S. VAN DIJK, Wed. WR. FELLINGA. Mede namens mijne Kinderen en Behuudkinderen.

PS. Op uitdrukkelijke begeerte van den overledene, zullen er geene uiterlijke rouwteekenen worden gedragen.

Tot onze en onzer overige kinderen diepe droefheid, overleed heden morgen circa 12 uur, aan de roodvonk en bijkomende hevige koorsen, ons jongste Kind GEERTRUIDA NIESINA, in den jeugdigen ouderdom van 4 jaren en 10 dagen. God helpe ons dit verlies met christelijke bedaardheid dragen, terwijl wij Hem vurig bidden, dat wij met dit ééne offer mogen worden vrijgelaten!

Vrienden en Kennissen gelieven deze algemeene voor bijzondere kennisgeving aan te nemen. W. MIDDELVELD, Predikant. Lemmer, den 31 Augustus 1834. B. MIDDELVELD, geb. WESTENBRINK.

Onze geliefde Zoon, GOSSE WALSTRA, op zijnen terugtocht uit Bergen op Zoom, waar hij het Vaderland diende, en gedurende welke dienst hij, ten vorigen jare, zijne Echtgenoot, CORNELIA VAN DRUTEN, die hem een Zoonje naliet, door een dood verloor, van eene zware ongesteldheid overvalien zijnde, is daaraan den 24 dezer, in den ouderdom van acht en twintig jaren, te Zwolle overleden. Zijne en ook onze troost en hulp zij de wijze goede God in Jezus Christus onzen Heer. Saeak, T. H. WALSTRA, den 31 Augustus 1834. E. WALSTRA, Geb. JOSTRA.

Heden morgen ten 8 ure, ontsleep zeer zacht, ons jongste Dochtertje, FRANS-CINA, in den jeugdigen leeftijd van slechts eif maanden, tot een beter leven in. Met droefheid geven wij hiervan kennis aan Familie en Bekenden, welke deze algemeene kennisgeving wel voor bijzondere zullen willen aannemen. MARRUM, P. JELMERS TICHELAAR, den 31 Augustus 1834. FEIJKJE HORRIUS TICHELAAR.

De Prijs der BOTER te Leeuwarden, den 29 Augustus 1834, f 26½ à 27. GROVE KAAS f 11 à 13.

De In- en Uitlandsche ROGGE en TARWE was dienzelfden dag: Rogge f 135 : 00 het Last. — Tarwe f 6 : 11 de Mudde.

De Prijs der BOTER te Leeuwarden, den 29 Augustus 1834, f 26½ à 27. GROVE KAAS f 11 à 13.

De In- en Uitlandsche ROGGE en TARWE was dienzelfden dag: Rogge f 135 : 00 het Last. — Tarwe f 6 : 11 de Mudde.

De Prijs der BOTER te Leeuwarden, den 29 Augustus 1834, f 26½ à 27. GROVE KAAS f 11 à 13.

De In- en Uitlandsche ROGGE en TARWE was dienzelfden dag: Rogge f 135 : 00 het Last. — Tarwe f 6 : 11 de Mudde.

De Prijs der BOTER te Leeuwarden, den 29 Augustus 1834, f 26½ à 27. GROVE KAAS f 11 à 13.

De In- en Uitlandsche ROGGE en TARWE was dienzelfden dag: Rogge f 135 : 00 het Last. — Tarwe f 6 : 11 de Mudde.

De Prijs der BOTER te Leeuwarden, den 29 Augustus 1834, f 26½ à 27. GROVE KAAS f 11 à 13.

De In- en Uitlandsche ROGGE en TARWE was dienzelfden dag: Rogge f 135 : 00 het Last. — Tarwe f 6 : 11 de Mudde.

De Prijs der BOTER te Leeuwarden, den 29 Augustus 1834, f 26½ à 27. GROVE KAAS f 11 à 13.

De In- en Uitlandsche ROGGE en TARWE was dienzelfden dag: Rogge f 135 : 00 het Last. — Tarwe f 6 : 11 de Mudde.

De Prijs der BOTER te Leeuwarden, den 29 Augustus 1834, f 26½ à 27. GROVE KAAS f 11 à 13.

De In- en Uitlandsche ROGGE en TARWE was dienzelfden dag: Rogge f 135 : 00 het Last. — Tarwe f 6 : 11 de Mudde.

De Prijs der BOTER te Leeuwarden, den 29 Augustus 1834, f 26½ à 27. GROVE KAAS f 11 à 13.

De In- en Uitlandsche ROGGE en TARWE was dienzelfden dag: Rogge f 135 : 00 het Last. — Tarwe f 6 : 11 de Mudde.

De Prijs der BOTER te Leeuwarden, den 29 Augustus 1834, f 26½ à 27. GROVE KAAS f 11 à 13.

De In- en Uitlandsche ROGGE en TARWE was dienzelfden dag: Rogge f 135 : 00 het Last. — Tarwe f 6 : 11 de Mudde.

De Prijs der BOTER te Leeuwarden, den 29 Augustus 1834, f 26½ à 27. GROVE KAAS f 11 à 13.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEEWARDEN, gedenken, in het openbaar, aan de minstaannemenden, aan te besteden:

De noodige HERSTELLINGEN aan het FONTEINSPIJPE, het MUURWERK van de BRUG buiten de Vrouwenpoort, de POTMARGEPIJP en andere stedelijke Werken, met bijlevering van alle de Materialen; alles in een Bestek.

Die hieraan geding maakt, kome op Zaterdag den 6 September e. k., des namiddags te 4 ure, ten Raadhuzze der stad Leeuwarden, alwaar, van heden af, het Bestek en de Voorwaarden voor de belanghebbenden, ter lezing liggen.

Burgemeester en Wethouders voornoemd, Leeuwarden, den 1 September 1834. PIER ZEPER. Ter ordonnantie van dezelve, M. S. DE WAL.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD SLOTEN, maken bij deze bekend, dat de JAARMARKT aldaar dit jaar zal plaats hebben op Donderdag en Vrijdag den 18 en 19 September aanstaande, en dat er op Vrijdag den tweeden Kermisdag (zoo er een genoegzaam aantal paarden wordt aangeboden) des namiddags ten twee ure, op den zoogenaamden Spanjerdyk zal worden Verharddraafd en aan den eigenaar van het snelstdravend paard vrij zal worden vereerd: Eene uitsluitend fraaie en zeer net bewerkte ZILVEREN TAFEL-TABAKSDOOS, met drie KOMFOOR; de Inschrijving der paarden, welke moeten zijn ten genoegen der Keurmeesters en die te Sloten geen prijs gewonnen hebben, zal geschieden op het Raadhuis, des voormiddags ten elf ure, terwijl onmiddellijk daarna de monstering zal plaats hebben voor het Raadhuis, en waarna de Condities gelezen, en tot de Loting zal worden overgegaan.

Burgemeester en Wethouders voornoemd, Sloten, den 1 September 1834. J. H. TROMP. Ter ordonnantie van dezelve, O. RUARDI, Secretaris.

BOELGOED. — De Notaris P. TADEMA, te Dronrijp, zal, op Zaterdag den 6 September 1834, des voormiddags ten 10 ure, ten huize van Jetze Pieters de Jong, in de Poelen onder Dronrijp, publiek bij boelgoed, tegen gereede betaling, verkoopen:

1 Twenter Rler, 1 bruine Ruin, 1 geld Schasp, 1 Varken, ongeveer 6 wagens best gewonnen hooglandsch Hool, 1 Chals, Karn met koperen hoep, 4 Aden, Suij-boois, Dongkret en verdere BOEREGEREEDSCHAPPEN; voorts HUISGERADEN, waaronder 1 Kabinet, 1 Pulpitum, Staartstukklok, Theekast, Tafels, Stoelen, Spiegels, Schilderijen, Koper, Tin en Ijzerwerk, Porselein, Steenged, enz., 2 Bedden met derzelve toebehooren, Vrouwenkleederen, Linnen en Wollen en al hetgeen ten verkoopdage meer zal worden aangeboden.

VERKOOP OP REGTERLIJK GEZAG. JOHANNES DE VRIES, Deurwaarder bij de Regtbank van eersten aanleg te Sneek, en aldaar woonachtig, zal, op Woensdag den 10 September eerstkomende, in plaats van op den derden dierzelfde maand, des voormiddags ten tien ure, ten huize van Minne Ijkes Ijkema, Boer te Goëngarijp, na daartoe bekomen appointment, overgaan tot den verkoop van: Elf zwartbonte Koeijen, eene blaauwbonte Dito, drie zwartbonte kalve Rieren, vijf zwartbonte Hokkelingen, een bruin langstaart Vos-Merriepaard, een rood koperen Kaasketel, vijf cito Melkimmers, een dito Handketel, eene Karn met geelkoperen band met haar toebehooren, een lichtbruin eikenhouten Kabinet, een dito Secretaire en een Staartstuk Klok. — Gearresteerd ter rekwistie van Watze Watzes Bosma, Boerekracht te Akmarijp, domicilie houdende te Sneek, ten huize van den Hoog Welgeboren Heer Jonkheer Mr. Mattijs van Puttkammer, practiserend Advokaat aldaar, en ten laste van Wijske Roels Rijkema, Boerin, Huisvrouw van Minne Ijkes Ijkema vooregenoemd, zoo voor haar zelve als in hoedanigheid van Moeder en Voogdes over Watze en Roel Eeljes Bosma. — Alles zal met gereed geld moeten worden betaald.

TE HUUR, voor negen jaren, in te gaan Petri en Mei 1835: De thans door Johannes Aukes Siersma en Vrouw bewoonde ZATHE, no 14, onder Dongjum, groot ruim 40 bunder, Bouw- en Greidland, bij geslotene briefjes, vóór den 15 dezer loopende maand, in te leveren aan den Notaris A. STINTRA, te Franeker, bij wien de Verhuurcondities te vernemen zijn.

I degenen die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den geïnterdiceerden SIBBREN SIBBRENS SPANJER, te Marssum, of Goederen of Papieren, aan denzelve toebehoorende, onder zich mogten hebben, worden verzocht daarvan, vóór of niteitlijk op den 12 September 1834, op- en aangave te doen aan den ondergeteekende, bij besluit van den familieraad, tot Voogd over gedachten persoon benoemd. J. E. VAN AISMA. Beetgum, den 28 Augustus 1834.

I diegenen welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan de onderbeneficiele van Inventaris aanvaarde Nalatenschap van LEVI MOZES VAN DER HOEK, in leven Veehandelaar en Slager te Bolsward, worden verzocht daarvan opgave of betaling te doen vóór of niteitlijk op den 15 September 1834, ten Kantore van den Notaris N. MEIJER, te Bolsward.

B. TILNIUS, te Stadlohn, recommandeert zich tot het le- veren van alle soorten van nieuwmodisch gesiepepe moderne KAGCHELS, waaronder zijn Circuleer-Kagchels, naar den laatste smaak, met Glazen Dentjes, waardoor het branden van het vuur te zien is; alsmede allerhande soorten van bijzonder nuttige en fraaie IJZEREN KOOKMACHINES, van 3 tot 23 gaten, met al derzelve toebehooren, waarin ook zijn van 1 tot 4 Braad-Ovens, een Waterketel, ter grootte van 2 tot 14 emmers, wordende met eene kraan afgetapt en met ordinair hout-, turf- of kolenvuur gestookt; ook hebben zij het bijzonder nut, dat in Keukens alwaar het rookt, de rook niet den minsten hinder meer veroorzaakt, waarvoor gearandeerd wordt. Verder levert hij alle soorten van gepoijste VIJZELS voor Apotheken, WATERPIJPEN van 2 palm en 3 duim tot 2 el en 8 palm lang, en van 5 tot 62 duim wijd. Hij verzoekt degenen, welke tot bovengemelde Goederen geueger zijn, hun adres of hurne brieven te willen bezorgen, den 3 dezer te Harlingen, bij Minema; den 4den te Workum, bij Hoekstra; den 5den te Bolsward, bij Wiebes; den 6den te Sneek, bij Vogelsang; den 7den en 8sten te Leeuwarden, bij Beugelaar; den 9den te Dockum, bij de Weduwe van der Werff; zullende bovengemelde zich alsdan met de modellen, die in het klein zijn, bij Huis Ed. vervoegen.

Harddraverij te Steenwijk. Met medewerking der Stedelijke Regering, gedenken eenige Liefhebbers, op Woensdag den 10 September 1834, des namiddags ten twee ure, te laten Verharddraven, en aan den Eigenaar van het snelstdravend Paard vrij te vereeren: Een fraaijen zwaren ZILVEREN TABAKSPOF en DITO KOMFOOR, of TIEN GOUDEN WILLEMS.

Alle Paarden zullen worden toegelaten, mits, tot genoegen der Keurmeesters; wordende de Liefhebbers uitgenoodigd, de Paarden des voormiddags vroegtijdig aan te geven.

HARD DRAVERIJ. Met consent van het Edel Achtbaar Bestuur van Engwirden, zal bij den Kasteleij FRANS VAN DER WAL, in de Terbandsterschans, op Donderdag den 18 September e. k. worden Verharddraafd: Twee stukken brillant gewerkt ZILVER, want op alle Paarden zullen worden toegelaten, die tot genoegen der Keurmeesters zijn.

De Liefhebbers worden verzocht zich vroegtijdig aan te geven, daar de keuring om 11 uur zal wezen, en de draverij precies om 2 uur een aanvang zal nemen.

En APOTHEKERSBEDIENDE, die voldoende bewijzen van kunde en goed gedrag kan produceren, en genegen is tegen November aanstaande, een voordeel engagement aan te gaan, adressere zich lieft in persoon of met franco brieven onder letter A, aan den Heer H. C. SCHETSBERG, Boekhandelaar te Leeuwarden.

Wie vermist drie LAMMEREN en een SCHAAP, kan dezelve tegen bewijs van eigendom en betaling der kosten terug bekomen bij BOKKE IEDES NIJDAM, te Cubaard.

Wie een RAM vermist, kan denzelve tegen bewijs van eigendom en betaling der kosten, terug bekomen bij S. H. SIJBRANDIJ, te Deersum.

Bij M. SMIT, te Groningen, wordt heden uitgegeven en is alom te bekomen: I. Twee en driestemmige ZANGSTUKJES voor School- en Huisselijk gebruik, vervaardigd ten dienste der Onderwijzers Zangvereniging te Groningen, en op verzoek van derzelve leden uitgegeven, door W. GLEUNS, Jr. en D. MULLER, met eene voorrede van B. BRUGSMA. Onderwijzer der Kweek-school; à 40 cent. II. HANDLEIDING tot oefening in het Practische gedeelte van de beginselen der WISKUNDE, ten dienste van Onderwijzers en verdere beminnaars en beoefenaars der Wetenschap; 1ste Stukje, à 15 cent; de namen der inteenkeuren zullen voor het ade stukje worden geplaatst. III. F. J. HOUWEN, Rekenboek voor de lagere Scholen; ade Stuk, à 30 cent.

PRJSCOURANT DER EFFECTEN. AMSTERDAM, DEN 30 AUGUSTUS 1834.

NEDERLANDEN.		GEBL.		RUSLAND.		GEBL.	
Werkel. Schuld....	2½ pct. 50½	50½	Obl. H. 1798 en 1816	5 pct. 102½	102½		
Dito dito.....	5 " 97½ 97½	97½	Obl. Hope 1828 en 29	5 " 103½	103½		
Uitgestelde Schuld...	1½ " 104½	104½	Cert. dito 1831 en 33	5 " 96½	96½		
Kansbiljetten van dito...	f 21½ 21½	21½	Obl. te Londen...	5 " 5	5		
Amort. Sijndicaat...	4½ pct. 88½ 88½	88½	Cert. te Hamburg...	5 " 5	5		
Dito dito.....	3½ " 71½ 71½	71½	Inschrijving in Assig. 6	6 " 6	6		
Schatkistbiljetten...	6 " 100½ 100½	100½	Certificaten van dito 6	6 " 6	6		
OorlogsLasten.....	5 " 100½	100½					
Leening 1831.....	6 " 100½	100½					
Handel-Maatsch.	4½ " 100½	100½					
FRANKRIJK.							
Ins. Grb. p. 22 Junij	3 pct. 100½	100½					
ENGLAND.							
Ins. Grb. p. 13 Mei	3 pct. 100½	100½					
SPANJE.							
Perp. R. Emissie Am.	5 pct. 32 33 32½	32½					
Dito dito à f 1000.	3 " 21½ 22 22	22					
Cert. Osy & C. en Leg.	4 " 2½ " 2½	2½					
Uitgest. 3 pct. Schuld	8½ " 9½ 9½	9½					
Cortes Bons te Lond.	5 " 34½ 35 34½	34½					
Engelsche Uitgestelde.	8½ " 8½	8½					
NAPELS.							
Certific. bij L. & B.	5 pct. 100½	100½					
Dito bij Fakonn. & C.	5 " 100½	100½					
Leen. te L. bij Rocha.	5 " 100½	100½					
Brazil. van 100 £	75½ " 75½	75½					
Blaauwe Grieken van 500 £	23½ " 23½	23½					
Peru 6 pCt. van 100 £	16½ " 16½	16½					
Cortes van 510 £	35, 34½ " 35, 34½	35, 34½					
Comp. vroege en latere jaren	15, 14½ " 15, 14½	15, 14½					